

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

Р І Ш Е Н Н Я

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІННИЦЬКОГО ОБЛАСНОГО
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

27 червня 2017 року

№ 17 - рш

Справа № 03-08/52-16

м. Вінниця

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 03-08/52-16 про порушення публічним акціонерним товариством по газопостачанню та газифікації «Вінницягаз» (21012, м. Вінниця, пров. Щорса (К. Широцького), 24. Ідентифікаційний код 03338649) законодавства про захист економічної конкуренції та подання відділу досліджень і розслідувань від 08.06.2017 № 03-73,

ВСТАНОВИЛА:

Згідно з розпорядженням адміністративної колегії Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 21.11.2016 року № 54-рк розпочато розгляд справи № 03-08/52-16 проти публічного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації «Вінницягаз» (21012, м. Вінниця, пров. Щорса (К. Широцького), 24. Ідентифікаційний код 03338649) за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» – зловживання монопольним становищем на ринку розподілу природного газу розподільними трубопроводами в територіальних межах Вінницької області (в зоні розташування розподільних газопроводів, що перебувають у власності чи користуванні ПАТ «Вінницягаз») у вигляді дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Розгляд справи розпочато за результатом розгляду заяви гр. Кривого В.А. від 25.08.2016 (вх. від 25.08.2016 № К-51, далі - Заявник) (Вінницький р-н, с. Вінницькі Хутори, вул. Сагайдачного, 144) стосовно правомірності дій публічного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації «Вінницягаз» (далі - ПАТ «Вінницягаз», Товариство).

Заявник повідомив, що працівниками ПАТ «Вінницягаз» було складено Акт про порушення № 71а-84 від 07.04.2016 року про несанкціонований відбір природного газу з ГРМ шляхом врізки газового відводу в газорозподільну систему до вузла обліку газу. Заявник стверджує, що даний акт не є дійсним, так як ним він не був підписаний в день його складання, а факт відмови представниками Товариства не зафіксовано належним чином. У відеозйомці, знятій Товариством, відображено факт відмови від підпису в даному акті, однак Заявник стверджує, що відеозйомка проводилась не 07.04.2016 року, а після дати перевірки його газового лічильника, тобто після 12.04.2016 року, оскільки на відеозйомці чітко видно факт вручення йому повіреного лічильника.

Заявник стверджує, що за його адресою відсутній несанкціонований газопровід, про що було зазначено в акті та надано копію робочого проекту, погодженого Товариством.

Також, Заявник не згоден з нарахуванням йому збитків на суму 252882,11 грн. по вказаному вище акту.

У результаті розгляду справи встановлено наступне.

ПАТ "Вінницягаз" є юридичною особою. Місцезнаходження юридичної особи: 21012, м. Вінниця, пров. К. Широцького, 24. Ідентифікаційний код 03338649.

ПАТ "Вінницягаз" здійснює свою діяльність на підставі ліцензії, виданої НКРЕКП щодо розподілу природного, нафтового газу і газу (метану) вугільних родовищ та є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції".

Згідно з дослідженням ринку, проведеним територіальним відділенням відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 № 317/6605 (далі – Методика), встановлено, що ПАТ «Вінницягаз» з липня 2015 року по травень 2017 року займало монопольне становище на ринку розподілу природного газу розподільними трубопроводами в територіальних межах Вінницької області (в зоні розташування розподільних газопроводів, що перебували у власності чи користуванні ПАТ "Вінницягаз"), з часткою 100 відсотків.

Листом від 22.06.2016 року № 07-15-2939 ПАТ «Вінницягаз» повідомило територіальне відділення про наступне.

06.04.2016 аварійно-диспетчерською службою Товариства на телефонний номер 104 отримано повідомлення про можливий витік газу по вул. Сагайдачного в с. Вінницькі Хутори Вінницького району. За вказаною адресою було направлено працівників аварійно-диспетчерської служби Товариства. По приїзді за місцем виклику працівниками Товариства було обстежено підземний вуличний газопровід по вул. Сагайдачного с. Вінницькі Хутори та у районі врізки будинку № 144 було виявлено концентрацію природного газу. Провести обстеження підземного газопроводу із земляними роботами у місці максимальної концентрації газу виявилось неможливим, оскільки на відстані 0,5 м від газопроводу зведено кам'яний паркан, а також укладено тротуарну плитку, що є порушенням вимог Правил безпеки систем газопостачання, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15.05.2015 № 285, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.06.2015 за № 674/27119 (далі - ПБСГ), згідно з п. 1.12 яких з метою забезпечення безпечних умов експлуатації та виключення можливості пошкодження газорозподільної системи вздовж її траси в межах охоронної зони шириною 2 м з обох боків від зовнішньої стінки газопроводу в плані не допускаються обмеження доступу обслуговуючого персоналу у світлу пору доби, а при аварійній ситуації - цілодобово, складування матеріалів і устаткування, ведення земляних та будівельно-монтажних робіт, садіння дерев, улаштування стоянок автотранспорту, гаражів та інших споруд, у тому числі тимчасових.

Товариство зазначило, що у зв'язку із неможливістю з вини Заявника (порушення ПБСГ) виявлення та усунення витіку газу у місці максимальної його концентрації було прийнято рішення розкопати підземний газопровід у місці, де це було можливо зробити, та припинити газопостачання будинку Заявника з метою необхідності усунення аварійної ситуації, пов'язаної з витіком природного газу. Після припинення газопостачання було повторно проведено перевірку на наявність концентрації газу, яка показала відсутність витоків природного газу.

В підтвердження територіальному відділенню було надано копію акта від 06.04.2016 про результати обстеження та виконані роботи аварійно-диспетчерською службою та службою експлуатації газових мереж Товариства. Товариство зазначило, що Заявнику в усній формі було детально роз'яснено причини припинення газопостачання.

«... згідно з пунктом 4 глави 1 розділу III Кодексу, Оператор ГРМ повинен забезпечити попереджувальні заходи безаварійної експлуатації газорозподільних систем, а саме комплекс робіт, що виконується на підставі результатів технічного огляду або технічного обстеження газорозподільних систем, з метою забезпечення її подальшого безаварійного

експлуатування шляхом проведення технічного обслуговування, поточного або капітального ремонту.

У разі виникнення аварійної ситуації Оператор ГРМ зобов'язаний вжити необхідних заходів, спрямованих на відновлення належної роботи газорозподільної системи.

Так, з метою забезпечення виконання зазначених вимог Кодексу, 07.04.2016 за адресою проживання Заявника були направлені уповноважені працівники Товариства для проведення перевірки технічного стану системи газопостачання будинку Заявника.

Під час перевірки системи газопостачання будинку Заявника працівниками Товариства було виявлено ряд порушень вимог ПБСГ, Кодексу, ДБН В.2.5-20-2001 «Газопостачання», що зафіксовано в акті перевірки стану систем газопостачання від 07.04.2016, який підписаний Заявником без зауважень. Іншим актом від 07.04.2016, який теж підписаний Заявником, Заявника було проінформовано про необхідність звернення до Товариства з метою приведення системи газопостачання його будинку у відповідність до нормативних документів.

Так, під час перевірки стану ввідного газопроводу до будинку Заявника була виявлена металева труба, приєднана до ввідного газопроводу перед лічильником природного газу Заявника, що зафіксовано у відповідному акті, складеному працівниками Товариства. Даний акт також підписаний Заявником без зауважень, тобто Заявник не заперечував факту виявлення прихованого газопроводу до його будинку.

Відповідно до пункту 4 глави I розділу I Кодексу, несанкціонований газопровід - це самовільно приєднаний газопровід (газовий відвід, штуцер, патрубок), у тому числі без наявного підключеного газового обладнання, фізично з'єднаний, зокрема вварений, врізаний, з газорозподільною системою або газовою мережею внутрішнього газопостачання, витрата (споживання) природного газу через який не обліковується комерційним вузлом обліку (лічильником газу)...» (текст оригіналу).

Товариство зазначило, що 07.04.2016 у Заявника було виявлено несанкціонований газопровід у розумінні Кодексу та даний факт виявлення несанкціонованого газопроводу підтверджується відеозйомкою.

Товариство в даному листі зазначило, що припинення газопостачання до будинку Заявника було здійснене 06.04.2016 у зв'язку із виникненням аварійної ситуації та неможливістю її ліквідації через порушення Заявником ПБСГ, що передбачено п. 6 Правил, а 07.04.2016 після обстеження системи газопостачання будинку Заявника було прийнято рішення про неможливість відновлення газопостачання будинку Заявника до усунення Заявником раніше виявленого порушення ПБСГ та порушень ПБСГ, виявлених працівниками Товариства 07.04.2016, зафіксованих у акті від 07.04.2016 представниками ПАТ «Вінницягаз» та у акті від 07.04.2016, складеному комісією Товариства, з яким Заявник ознайомився та від його підпису відмовився.

За адресою проживання Заявника 07.04.2016 року представниками Товариства був складений акт б/н про те, що при обстеженні будинку Заявника «... було виявлено порушення п. 5.7 Правил безпеки систем газопостачання, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України 15.05.2015 №285 зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.06.2015 за № 674/27119 (далі – ПБСГ), а саме: п.5.7 – здійснено самовільне встановлення газових приладів, не відповідність системи газопостачання житлового будинку проектній та виконавчо-технічній документації, документи щодо самовільно встановлених газових приладів до архіву ПАТ «Вінницягаз» не передані, та комісії не надані.

Тому у зв'язку з виявленими порушеннями, відповідно до п.5.7 ПБСГ, комісією прийнято рішення по даному побутовому споживачу природного газу припинити газопостачання та до усунення порушень ПБСГ тимчасово відмовити у його поновленні...» (текст оригіналу).

Даний акт підписано чотирма представниками Товариства, Заявник від підпису даного акту відмовився, що зазначено в даному акті.

Також 07.04.2016 за адресою проживання Заявника був складений акт про відключення газових приладів із зазначенням виявлених порушень ПБСГ, ДБН В.2.5-20-2001 «Газопостачання», який підписаний Заявником без зауважень.

«... Таким чином, і 06.04.2016 і 07.04.2016 Заявника було проінформовано про причини припинення газопостачання, а 07.04.2016 відповідним актом та приписом Заявника також було повідомлено про необхідність звернення до Товариства з метою приведення системи газопостачання його будинку у відповідність до нормативних документів. Тобто, припинення газопостачання будинку Заявника 06.04.2016 було виконане обґрунтовано в зв'язку із виявленням порушення ПБСГ у спосіб, яким це припинення можливо було виконати для недопущення негативних наслідків внаслідок аварійної ситуації (виток газу на ввідному газопроводі) та не відновлено 07.04.2016, також, у зв'язку із наявними численними порушеннями Заявником ПБСГ та виявленням 07.04.2016 у Заявника несанкціонованого газопроводу, що відповідно до підпункту б пункту 1 глави 7 розділу VI Кодексу, також є підставою для припинення газопостачання.

Попередження про припинення газопостачання Заявнику не надавалось, оскільки наміру припинення газопостачання будинку Заявника у Товариства на момент прибуття 06.04.2016 аварійно-диспетчерської служби до будинку Заявника не було, а припинення газопостачання було виконане у відповідності з п. 6 Правил в зв'язку із необхідністю ліквідації аварійної ситуації.

Відповідно до пункту 29 Правил надання населенню послуг з газопостачання, споживач природного газу зобов'язаний виконувати вимоги ПБСГ...» (текст оригіналу).

Цим же листом Товариство повідомило, що лічильник газу Заявника демонтувався 07.04.2016 для проведення його періодичної повірки, оскільки до цього лічильник природного газу проходив періодичну повірку у 2008 році. Міжповірочний інтервал для лічильників даного типу становить 8 років, міжповірочний інтервал цього лічильника природного газу настає у 2016 році.

Листом від 05.12.2016 року № Vi-ЛВ-5663-1216 Товариство зазначило, що пломба № 5823349 була встановлена Товариством після проведення у 2008 році повірки лічильника газу Заявника, однак документи, підтверджуючі дату встановлення даної пломби територіальному відділенню Товариством не надані, у зв'язку з тим, що дані документи не збереглися у Товариства.

В даному листі Товариство вказало, що під час демонтажу лічильника природного газу Заявника 07.04.2016 року жодних пошкоджень або фальсифікації вказаної пломби виявлено не було, що підтверджує той факт, що після її встановлення, тобто з 2008 року до 07.04.2016 року ця пломба не знімалась ні Товариством ні самовільно Заявником, в тому числі для демонтажу лічильника газу з метою реконструкції системи газопостачання будинку Заявника.

Відповідно до фінансового стану, відображеного по особовому рахунку Заявника, лічильник газу Заявнику було встановлено 16.03.2006 року.

Таким чином, здійснити реконструкцію газопостачання будинку Заявник міг у 2008 році до дати повірки лічильника природного газу.

В акті обстеження систем газопостачання від 07.04.2016 року зазначено, що представниками Товариства *"... в ході обстеження системи газопостачання, а саме ввідного газопроводу за адресою вул. Сагайдачного, 144 (138) згідно бази "Газоліна" було виявлено в боковій арці будинку до вузла обліку механічно присьєднана газова труба, яка при газопостачанні знаходилась під тиском. Встановити довжину труби та можливе присьєднання до газоспоживаючого обладнання технічно неможливо так як вищевказана труба замурована в цегляну стіну, а внутрі будинку зашита гіпсокартоном та забудована ... "* (текст оригіналу).

Також, 07.04.2016 року представниками Товариства за адресою Заявника був складений акт про відключення газових приладів.

В даному акті зазначено, що було виявлено порушення ПБСГУ та ДБН В.2.5-20-2001 "Газопостачання":

- зашито газопровід; самовільно встановлені газові прилади; зашито газопровід, відсутні гільзи; замінити гнучкі шланги, гофровану трубу.

Даний акт був підписаний Заявником без зауважень.

У листі від 07.11.2016 року № VI-ЛВ-5138-1116 ПАТ «Вінницягаз» зазначило, що згідно з пунктом 1 глави 5 розділу XI Кодексу, у разі виявлення у споживача або несанкціонованого споживача порушень, визначених у главі 2 цього розділу, на місці їх виявлення представником Оператора ГРМ складається акт про порушення.

Товариство вказало, що 07.04.2016 року у Заявника під час технічного обстеження систем газопостачання, для фіксації результатів якого складався акт від 07.04.2016 року, було виявлено несанкціонований газопровід у розумінні Кодексу, у зв'язку з чим, на виконання вимог Кодексу був складений акт про порушення від 07.04.2016 №71а-84 (далі – Акт).

Товариство зазначило, що у Заявника під час складання Акту факту споживання природного газу, який не обліковувався лічильником газу, виявлено не було.

В Акті зазначено, що за адресою Заявника встановлено порушення Кодексу газорозподільних систем п. 1 глави "2 розділу XI, а саме: несанкціонований відбір природного газу з ГРМ шляхом врізки газового відводу в газорозподільну систему до вузла обліку газу.

В Акті зазначено, що до Акта про порушення додається фотофіксація порушень.

Акт підписаний трьома представниками Товариства та зазначено, що Споживач з "*... актом ознайомлений від підпису відмовився...*" (текст оригіналу).

Однак, факт даної відмови відеозйомкою 07.04.2016 не підтверджено.

В Акті не вказано, що відмова Заявником від підпису відбулась в інший день.

Жодних додатків до даного Акту у вигляді схем (проектів, тощо), на яких зафіксовані порушення, які зазначені в даному Акті, територіальному відділенню Товариством не надано.

В даному Акті зазначено, що за виявленими порушеннями споживачу необхідно привести у відповідність до вимог проектної документації систему газопостачання будинку.

Однак, у Заявника на момент складання акту був наявний робочий проект на заміну та перенос газового котла, який погоджений Товариством 04.07.2008 року.

Встановлено, що Заявнику Товариством у 2008 році були видані технічні умови на заміну і перенос газового котла у його будинку, на підставі яких була виготовлена проектна документація. Оскільки проект відповідав виданим Товариством технічним умовам, він був погоджений Товариством 04.07.2008 року.

Товариство вказало, що не здійснювало Заявнику припинення газопостачання для реконструкції систем газопостачання його будинку.

Робочий проект на заміну та перенос газового котла за адресою Заявника виготовлений ФОП Тимошенко А.І. та схему газопроводу було погоджено Товариством 04.07.2008 року (далі – Робочий проект).

Даним Робочим проектом передбачено кількість і розташування газових приладів, котла, газового лічильника та саму систему газопостачання за адресою Заявника.

В схемі газопостачання Робочого проекту перед лічильником обліку природного газу передбачено невелике відгалуження газової труби, позначене на схемі літерою "А".

Товариство вказало, що після погодження проектної документації Заявник повинен був перед початком робіт повідомити Товариство у встановлений ПБСГУ строк про намір їх проведення, залучити до виконання робіт спеціалізовану організацію, забезпечити технічний нагляд із залученням представників Товариства, а після завершення будівельно-монтажних робіт необхідно було прийняти в експлуатацію завершений будівництвом об'єкт з оформленням передбачених ПБСГУ та ДБН В.2.5-20-2001 "Газопостачання" документів. Тільки за умови виконання всіх вище перерахованих вимог ставало можливим проведення пусконаладжувальних робіт та оформлення акту пуску газу.

Товариство в даному листі вказало, що Заявник не дотримався вимог вказаних нормативних документів та самостійно здійснив реконструкцію системи газопостачання свого будинку без виготовлення виконавчо-технічної документації, наявність якої передбачено ДБН В.2.5-20-2001 "Газопостачання" та не ввів в експлуатацію реконструйовану систему газопостачання у відповідності з вимогами ПБСГУ та ДБН В.2.5-20-2001.

"... про таку реконструкцію Товариству стало відомо тільки у зв'язку із виявленим витоком газу (06.04.2016) та подальшим технічним обстеженням системи газопостачання будинку Заявника (07.04.2016) під час якого було виявлено ряд порушень вимог нормативних документів у сфері експлуатації систем газопостачання..." (текст оригіналу).

"... як уже повідомлялось Товариством відділенню АМК України у відповіді на вимогу № 03-36/1190 від 13.09.2016, даний факт підтверджується у відео зйомці та зафіксований на 2 хв. 06 сек. Так, Заявник взяв в руки акт про порушення для ознайомлення з ним (2 хв. 08 сек. відеозйомки). Після того, як Заявник ознайомився із зазначеним актом про порушення, він вніс прохання до представників Товариства відправити акт листом з поштовим повідомленням на адресу його проживання для ознайомлення з ним разом з своїм адвокатом. Дана обставина зафіксована на 2 хв. 23 сек. відеозйомки.

Товариство згодне, що у даній відеозйомці зафіксовано також і факт повернення Заявнику лічильника природного газу, при цьому жоден нормативний документ у сфері розподілу природного газу не забороняє вчиняти ці дії одночасно..." (текст оригіналу).

Товариство в даному листі вказало, що для відновлення газопостачання Заявнику необхідно усунути виявлені порушення ПБСГУ та ДБН В.2.5-20-2001 «Газопостачання», зафіксовані у відповідних актах. Заявнику також необхідно усунути порушення Кодексу, зафіксоване в Акті, оскільки на даний час у Товариства відсутня інформація про його усунення та Заявнику необхідно сплатити вартість не облікованого (донарахованого) об'єму природного газу відповідно до вимог Кодексу.

Територіальним відділенням було складено протокол від 26.01.2017 року (далі – Протокол), в якому було отримано пояснення у гр. Скуратова А.С., який станом на 04.07.2008 року був головним інженером Вінницького управління газового господарства ВАТ «Вінницягаз» та яким 04.07.2008 року Заявнику було погоджено схему газопроводу Робочого проекту.

В даному Протоколі зафіксовано наступне.

В схемі газопроводу зазначеного робочого проекту відображено відгалуження на ввіді газопроводу заглушення методом зварки «глуха заглушка», що підтверджується первинним проектом на газифікацію житлового будинку гр. Кривого В.А. від 06.06.1995 року.

В схемі газопроводу, погодженого 06.06.1995 року ДП «Вінницягаз» Вінницьким МУТГ, в якій існує відгалуження відображено у вигляді «глухої заглушки», як і у послідуєчій схемі газопроводу, яка погоджена 04.07.2008 року ВУТГ «Вінницягаз».

«Глуха заглушка» не відображає підключення газового обладнання споживача. Схемою газопроводу, погодженого 06.06.1995 року передбачено, що «глуха заглушка» у вигляді відгалуження розташована в житловому будинку і проходить через зовнішню стіну.

Даний Протокол був підписаний двома працівниками територіального відділення та гр. Скуратовим А.С.

Таким чином, існуюче у газопроводі до будинку Заявника відгалуження газової труби відповідає даному робочому проекту, який погоджений Товариством 04.07.2008 року.

Схема газопроводу, погоджена 06.06.1995 року відрізняється від схеми газопроводу, яка погоджена 04.07.2008 року як схемою зовнішнього газопостачання, так і внутрішньою схемою газопостачання.

Також, в схемі газопроводу, погодженій 06.06.1995 року, відсутній лічильник газу.

В акті від 01.08.2016 року, зазначено, що комісією Вінницько-Хутірської сільської ради було здійснено обстеження системи газопостачання біля лічильника за адресою Заявника. «...під час обстеження було оглянуто стіну, через яку до лічильника проходить труба газопостачання. Встановлено, що стіна покрита облицьовальною плиткою, немає ознак нещодавніх будівельних робіт, має однаковий стан. Після демонтажу частини облицьовальних плит, збиття нашарування бетонної кладки перфоратором встановлено наявність в стіні відгалуження від центральної труби газопостачання, а саме металева труба довжиною орієнтовно 50 см, яка є завареною, місце зварки старе, має ознаки тривалого ржавіння...» (текст оригіналу).

Даний акт було підписано сімома особами, в тому числі і Заявником.

Тобто, дане відгалуження газової труби є завареним, тобто заглушеним, що передбачено Робочим проектом і споживання природного газу через дане відгалуження фактично є неможливим.

Главою 5 розділу XI Кодексу передбачено порядок оформлення акта про порушення.

Пункт 1 даної глави передбачає, що у разі виявлення у споживача або несанкціонованого споживача порушень, визначених у главі 2 цього розділу, на місці їх виявлення представником Оператора ГРМ складається акт про порушення за формою, наведеною в додатку 11 до цього Кодексу.

В пункті 2 даної глави зазначено, що акт про порушення після пред'явлення представником Оператора ГРМ службового посвідчення складається в присутності споживача/несанкціонованого споживача та/або незаінтересованої особи (представника власника/користувача, на території чи об'єкті якого сталося порушення, або органу місцевого самоврядування) за умови посвідчення його особи та засвідчується їх особистими підписами. У разі якщо комерційний вузол обліку, на якому сталося порушення, знаходиться на території (в приміщенні) Оператора ГРМ, останній повинен завчасно попередити споживача про час і місце складання акта про порушення.

Акт про порушення складається в двох примірниках, один з яких залишається у споживача (несанкціонованого споживача), який має право внести до акта про порушення свої зауваження та заперечення.

Пунктом 3 цієї глави передбачено, що представник Оператора ГРМ перед складанням акта про порушення зобов'язаний повідомити споживача (несанкціонованого споживача) про його право внести зауваження та заперечення до акта про порушення, викласти мотиви своєї відмови від його підписання або підписати його без зауважень.

Пункт 4 даної глави передбачає, що у разі відмови споживача (несанкціонованого споживача) від підписання акта про порушення він вважається **дійсним**, якщо його підписали:

або більше одного представника Оператора ГРМ, а відмова споживача (несанкціонованого споживача) від підпису акта про порушення підтверджується відеозйомкою;

або представник Оператора ГРМ та одна незаінтересована особа (представника власника/користувача, на території чи об'єкті якого сталося порушення, або органу місцевого самоврядування) за умови посвідчення цієї особи.

У разі відмови споживача (несанкціонованого споживача) від підписання акта про порушення про це робиться відмітка в обох примірниках акта про порушення, один з яких надсилається споживачу (несанкціонованому споживачу) рекомендованим поштовим відправленням.

В результаті аналізу Акту встановлено, що відеозйомка про вручення Акта не була додана до Акту в день його складання і здійснена не в день складання даного Акта, а після повірки 12.04.2016 року лічильника газу Заявника, оскільки на відеозйомці, наданій Товариством територіальному відділенню, чітко зафіксовано факт вручення Заявнику повіреного лічильника газу.

За результатами періодичної повірки лічильник газу Заявника було визнано непридатним до подальшої експлуатації, що підтверджується відповідною довідкою ДП «Вінницястандартметрологія» від 12.04.2016 № 240ЛГ/117.

Отже, вищевказаний Акт складено з порушенням вимог Кодексу.

Відповідно до даного Акту Заявнику було нараховано до сплати суму збитків, завданих порушеннями споживача, у розмірі 252 882,118 грн., про що було складено акт-розрахунку збитків від 14.06.2016 року.

Таким чином, нарахування Товариством Заявнику суми збитків, завданих порушеннями споживача на підставі акта про порушення від 07.04.2016 №71 а-84, який не є дійсним відповідно до вимог Кодексу, є неправомірним.

Розпорядження від 21.11.2016 № 54-рк про початок розгляду справи № 03-08/52-16 направлене ПАТ "Вінницягаз" з листом від 23.11.2016 № 03-08/1681.

Листом від 05.12.2016 № Vi-ЛВ-5663-1216 ПАТ "Вінницягаз" повідомило територіальне відділення про наступне.

«...під час розгляду відділенням АМК України заяв гр. Кривого В.А. Товариством було надано інформацію та матеріали для всебічного та повного розгляду цих заяв. На даному етапі розпочатої відділенням АМК України справи Товариству, на жаль, не зрозуміло, яку саме додаткову інформацію та матеріали необхідно надати відділенню АМК України в якості заперечень, зауважень, пояснень тощо. Разом з тим, Товариство запевнює відділення АМК України у максимальній зацікавленості у всебічному і повному розслідуванні у справі, для чого висловлює прохання надати Товариству, по можливості, перелік конкретних питань, з огляду на наявність яких розпочато справу, для надання Товариством відповіді на ці питання.

Так, на думку Товариства, у разі появи у Товариства під час розгляду справи розуміння суті порушення законодавства про захист економічної конкуренції, ознаки якого вбачає відділення АМК України у діях Товариства, Товариство матиме змогу надати спростування бачення відділення АМК України, висвітлене у отриманому Товариством розпорядженні. Адже, вимушені повторно зазначити, що на даний час, на жаль, таке розуміння в Товариства відсутнє, за умов наявності повної зацікавленості у наданні додаткової інформації під час розгляду відділенням АМК України розпочатої справи.

Акт про порушення № 71а-84 від 07.04.2016 не скасований.

Пломба № 5823349 була встановлена Товариством після проведення у 2008 році повірки лічильника газу гр. Кривого В.А. Проте, як уже повідомлялось Товариством відділенню АМК України, у Товариства не збереглися документи, які б могли підтвердити цю інформацію, тому з об'єктивних причин Товариство не може зазначити точну календарну дату встановлення цієї пломби на лічильник газу гр. Кривого В.А. та не може надати копії зазначених у вимозі документів з тієї ж причини.

При цьому, вважаємо за доцільне зазначити, що під час демонтажу лічильника природного газу гр. Кривого В.А. 07.04.2016 жодних пошкоджень або фальсифікації вказаної пломби виявлено не було, що підтверджує той факт, що після її встановлення, тобто з 2008 року, до 07.04.2016 ця пломба не знімалась ні Товариством ні самовільно гр. Кривим В.А., в тому числі, для демонтажу лічильника газу з метою реконструкції системи газопостачання будинку гр. Кривого В.А. Також, факт наявності на лічильнику газу пломби № 5823349 станом на 07.04.2016 не заперечує й сам гр. Кривий В.А., оскільки дана пломба відображена в акті зняття лічильника газу на періодичну повірку та даний акт підписаний гр. Кривий В.А...» (текст оригіналу).

Дані пояснення Товариства не спростовують факту вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

В результаті розгляду справи встановлено, що в дійсності Заявник не підтверджував в жодному із підписаних ним документів наявність несанкціонованого газопроводу.

В схемі газопроводу, погодженого 06.06.1995 року ДП «Вінницягаз» Вінницьким МУГГ, існуюче відгалуження відображено у вигляді «глухої заглушки», як і у послідуочій схемі газопроводу, яка погоджена 04.07.2008 року ВУГГ «Вінницягаз».

Заявник не сплатив суму збитків, виставлених йому Товариством до оплати за завдані порушеннями споживача, у розмірі 252 882,118 грн., відповідно до акту-розрахунку збитків від 14.06.2016 року. Однак, Товариство в будь-який момент може подати про стягнення даної суми із Заявника у судовому порядку. У територіального відділення відсутня інформація щодо звернення Товариства до суду про стягнення зазначеної суми.

Листом від 25.05.2017 № 34-14.4-12/103 сектор НКРЕКП у Вінницькій області повідомив територіальне відділення про наступне.

Порядок складання актів про порушення у разі виявлення у споживача або несанкціонованого споживача порушень, встановлено положеннями глави 5 розділу XI Кодексу.

У разі відмови споживача (несанкціонованого споживача) від підпису акту про порушення він вважається дійсним, якщо його підписали:

або більше одного представника Оператора ГРМ, а відмова споживача (несанкціонованого споживача) від підпису акту про порушення підтверджується відеозйомкою.

або представник Оператора ГРМ та одна незаінтересована особа (представника власника/користувача, на території чи об'єкті якого сталося порушення, або органу місцевого самоврядування) за умови посвідчення цієї особи.

Таким чином, територіальним відділенням встановлено, що Товариством не дотримано обов'язкових умов, за яких Акт вважається дійсним, а саме:

- відмова споживача підписати Акт не підтверджено відеозйомкою.

- відмова споживача підписати Акт не підтверджено підписом незаінтересованої особи (представника власника/користувача, на території чи об'єкті якого сталося порушення, або органу місцевого самоврядування) за умови посвідчення цієї особи.

Подання про попередні висновки від 08.06.2017 № 03-73 у справі № 03-08/52-16 направлено Товариству з листом від 12.06.2017 № 03-08/733.

Подання про попередні висновки від 08.06.2017 № 03-73 у справі № 03-08/52-16 направлено Заявнику з листом від 12.06.2017 № 03-08/732.

На подання про попередні висновки від 08.06.2017 № 03-73 у справі № 03-08/52-16 представником Заявника надано наступні пояснення:

«За результатом розгляду подання має бути прийнято рішення про скасування Акту про порушення № 71а-84 від 07.04.2016 з наступних підстав.

По-перше Акт містить недостовірні відомості, адже ним не встановлено вчинення Кривим В.А. крадіжки газу. В даному аспекті важливим є те, що на момент перевірки комісією достеменно не встановлено те, що Кривий В.А. здійснював несанкціонований відбір природного газу, адже в акті обстеження системи газопостачання житлового будинку по вул. Сагайдачного, 144 (138) с. Вінницькі Хутори зазначено, що встановити довжину труби та можливість приєднання до газопостачального обладнання технічно не можливо.

Отже твердження про те, що Кривий В.А. здійснював несанкціонований відбір природного газу ґрунтується на припущеннях, які не підтверджені жодним доказом.

По-друге, в Акті вказано на порушення споживачем п.1 глави 2 розділу XI Кодексу, а саме несанкціонований відбір природного газу з ГРМ шляхом врізки газового відводу в газорозподільну систему до вузла обліку газу.

Однак в п.1 глави 2 розділу XI Кодексу є шість підпунктів, жоден з яких не містить такого формулювання порушення, яке зазначено вище в Акті.

Той факт, що в Акті не зазначено конкретний підпункт п.1 глави 2 розділу XI Кодексу також свідчить про те, що Комісія не має законних підстав здійснювати нарахування не облікованих об'ємів (обсягів) природного газу, адже цей пункт містить вичерпний перелік порушень споживача та несанкціонованого споживача, які кваліфікуються як несанкціонований відбір природного газу з ГРМ (крадіжка газу).

По-третє Акт не складений у відповідності до вимог Кодексу щодо його форми і також з цих підстав підлягає скасуванню.

Оскільки у Акті відсутнє посилання на будь-яку відеозйомку 07.04.2016 року та підписи повноважених осіб, що б засвідчили відмову від підписання акту Кривим В.А. Акт про порушення № 71а-84 від 07.04.2016 є недійсним.

В Акті не вказано про те, що Кривий В.А. відмовився від підписання Акту 07.04.2016 і при цьому здійснювалась відеозйомка. Звертаю увагу на те, що ця відеозйомка мала би здійснюватися саме в день складання Акту.» (мова оригіналу).

На подання про попередні висновки від 08.06.2017 № 03-73 у справі № 03-08/52-16 Товариством надано наступні заперечення:

«Відділенням АМК України, з незрозумілих Товариству причин не взяті до уваги жодні доводи, які обґрунтовують правомірність дій Товариства, а також проігноровано вимоги нормативних документів у сфері будівництва та розподілу природного газу, у яких містяться чіткі вимоги до порядку та умов введення в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкту, в тому числі, систем газопостачання, та які чітко дають розуміння того, що наявність лише проектної документації, навіть погодженої, не є підставою вважати реконструйовану систему газопостачання такою, що введена в експлуатацію у відповідності з вимогами нормативних документів.

Такі дії гр. Кривого В.А. є порушенням, зокрема, ПБСГ та Кодексу, який визначає підстави та механізм притягнення порушників Кодексу до відповідальності, встановленої Кодексом.

Тобто, Відділенням АМК України не взято до уваги той суттєвий факт, що у випадку з гр. Кривим В.А. має місце самовільна реконструкція системи газопостачання із самовільним встановленням газових приладів та влаштуванням несанкціонованого газопроводу перед лічильником газу, що давало можливість без обліку споживати природний газ.

... Відділенням АМК України не взято до уваги аргументи Товариства, факти та посилання на нормативні документи, що доводять правомірність дій Товариства по відношенню до гр. Кривого В.А. та такі намагання Товариства, на жаль не знайшли свого відображення у Поданні.

...Товариство не має жодного права як Оператор ГРМ, який несе відповідальність за якісне та безперебійне газопостачання, погодитись з попередніми висновками у справі.» (мова оригіналу).

У запереченнях, наданих Товариством, не наведено жодних доводів, які обґрунтовують правомірність дій Товариства і які не взято територіальним відділенням в якості доказів під час розгляду справи.

Заперечення Товариства спростовуються матеріалами справи.

Таким чином, матеріалами справи доведено, що дії ПАТ "Вінницягаз" по нарахуванню Заявнику до сплати суми збитків, завданих порушеннями споживача на підставі акту порушення від 07.04.2016 №71а-84, який не є дійсним відповідно до вимог Кодексу, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» – зловживання монопольним становищем на ринку розподілу природного газу розподільними трубопроводами в територіальних межах Вінницької області (в зоні розташування розподільних газопроводів, що перебувають у власності чи користуванні ПАТ «Вінницягаз») у вигляді дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

У відповідності до абзацу 2 частини другої статті 52 Закону України “Про захист економічної конкуренції” за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків виручки суб’єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Згідно з інформації, наданої ПАТ "Вінницягаз" листом від 10.02.2017 № Vi-ЛВ-707-0217, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ПАТ "Вінницягаз" за 2016 рік склав (*інформація з обмеженим доступом*).

При визначенні розміру штрафу враховано наступне:

- порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним становищем протягом 2015 року –2016 року вчинено не вперше: рішення від 30.11.2015 № 84-рш у справі № 03-08/80-15, рішення від 30.11.2015 № 85-рш у справі № 03-08/63-15.

- порушення законодавства про захист економічної конкуренції не припинено.

Виходячи з вищевикладеного, на підставі статей 12, 14 Закону України “Про Антимонопольний комітет України”, статті 48 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, пунктів 8, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами і доповненнями), пункту 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Визнати, що публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Вінницягаз» (Ідентифікаційний код – 03338649) у період з липня 2015 року по травень 2017 року включно займало монопольне становище на ринку розподілу природного газу розподільними трубопроводами в територіальних межах Вінницької області (в зоні розташування розподільних газопроводів, що перебували у власності чи користуванні ПАТ "Вінницягаз"), з часткою 100 відсотків.

2. Визнати, що дії публічного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації "Вінницягаз" по нарахуванню Заявнику до сплати суми збитків, нарахованих на підставі акту про порушення від 07.04.2016 №71а-84, який не є дійсним відповідно до вимог Кодексу, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» – зловживання монопольним становищем на ринку розподілу природного газу розподільними трубопроводами в територіальних межах Вінницької області (в зоні розташування розподільних газопроводів, що перебувають у власності чи користуванні ПАТ «Вінницягаз») у вигляді дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

За порушення, вказане в пункті 2 цього Рішення, накласти на ПАТ «Вінницягаз» штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) грн.

4. Зобов'язати публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації "Вінницягаз" припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 2 цього Рішення, шляхом скасування акту про порушення від 07.04.2016 №71 а-84 та скасування нарахування Заявнику по даному акту, про що повідомити територіальне відділення з наданням відповідних доказів у двомісячний строк з дня отримання рішення.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання його копії.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції" протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати територіальному відділенню документи, що підтверджують сплату штрафу (завірена копія квитанції або платіжного доручення з відповідними відмітками банку).

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

М.В. Слободянюк

Члени колегії

О.В. Вихованець

В.В. Одобецька

Н.В. Соловей

С.В. Сельська

Секретар

О.М. Фесюк

ПІДГОТУВАЛА:

ПОГОДЖЕНО:

Начальник ВДР

Головний спеціаліст-юристоконсульт

_____ В.В. Одобецька

_____ Ю.П. Драпак

“ ___ ” _____ 2017 р.

“ ___ ” _____ 2017 р.